

HAYVAN EKOLOJİSİ

Prof. Dr. Mehmet ERTUĞRUL

• SÜT SIĞIRLARI

- Yeni doğan buzağular dışındaki süt siğirlerinin enerji etkenliği 13-18°C lerde max. dur.
- 5-25°C arasında yem tüketimi ve fizyolojik süreçlerde önemli değişiklik olmaz.
- 25°C nin üstü veya 5°C nin altında yem tüketimi etkilenir. Bu etkinin derecesi: yem tipi, yem miktarı, kıl örtüsü, hava nemi, laktasyon dönemi, günlük süt üretimi gibi faktörlere bağlı olarak değişir.
- Sıcaklığın yem tüketimine etkisi laktasyonun 0 ile 60. günleri arasında daha fazladır.

Soğukta yem tüketimi ve enerji ihtiyacı

- **Buzağılar**
- Buzağılara 0-30. günler arasında ağırlığının %10 u kadar süt içirilir ve önlerinde yem bulundurulur
- Soğukta daha fazla süt içirmek pahalı olması yanında sağlık sorunlarına neden olabilir
- 3 aylık yaşta doğum ağırlığının iki katı ağırlığa ulaşmalıdır. Bu, 6 aylık yaşa kadar geçiktiğinde ergin çağ cüssesi etkilenmez.

Soğukta yem tüketimi ve enerji ihtiyacı

- 8-9 aylık yaşta bu ağırlığa ulaşmayanların ergin ağırlığı ve cüssesi düşük olur.
- İlk 30 günlük yaşta pnomoni gibi ciddi hastalıklar geçiren buzağılarda, sonraki dönemlerde diğerlerinin 3 katı sağlık sorunları görülür.
- Dişi buzağuların bakım ve beslemesinin; sağlam yapılı olmalarını sağlayacak şekilde yapılması, büyümeyi maksimize etmekten daha önemlidir.

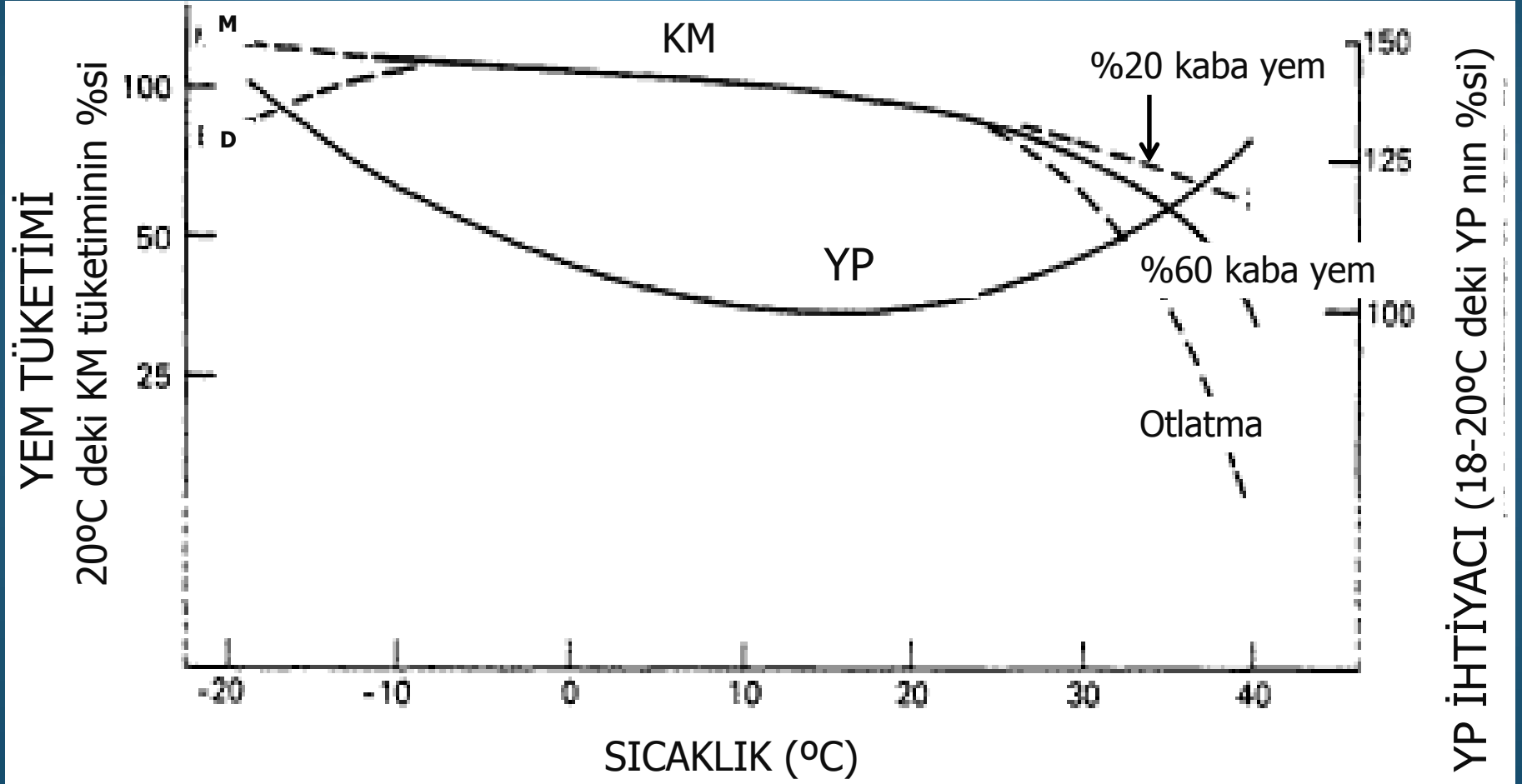
- Üç aylık gebe dveler
- Dveler; 15-17 aylık yaşta ergin byklklerinin %50 sine, 24-28 aylık yaşta doğurduklarında %75-80 ine ulaşmalıdır
- Ergin ağırlığın %8 i ağırlıkta doğan buzağılar, 0.5 kg/gn ağırlık artışıyla 28 aylık yaşta ergin ağırlığın %80 ine, iskelet olgunluğunun %95 ine ulaşır.

Çeşitli mevsimlerde vücut sıcaklığının dengede tutulabilmesini sağlayacak yemleme düzenlemeleri yapılmalıdır.

Gebeliğin son üç ayı kış ortasına rastlarsa enerji tüketimi %30 artırılarak fetüsün normal büyümesi ve ananın yeterli düzeyde yağlanması sağlanmış olur.

Sağmal inekler

- Şekil 17. Farklı sıcaklıklarda ve farklı yemlerle beslenen, 27kg süt veren, 600 kg lık bir ineğin KM tüketimi ve YP ihtiyacındaki değişim

27kg süt için ihtiyaç		Beklenen ^c			
Sıcaklık (°C) ^a	YP (%18-20°C)	KM ^b (kg)	KM tüketimi (kg)	Süt (kg)	Su tüketimi (kg)
-20	151	21.3	20.4	20	51
-15	133	20.2	20.0	23	55
-10	126	19.8	19.8	25	58
-5	118	19.3	19.3	27	63
0	110	18.8	18.8	27	64
5	103	18.4	18.4	27	67
10	100	18.2	18.2	27	67
15	100	18.2	18.2	27	67
20	100	18.2	18.2	27	68
25	104	18.4	17.7	25	74
30	111	18.9	16.9	23	79
35	120	19.4	16.7	18	120
40	132	20.2	10.2	12	106

a: 25 ve daha üstündeki sıcaklıklardakideğerler uzun süre günde 6 saatten fazla 12 saatten az sürmesi hali

b: 27 kg süt ve yaşama payı ihtiyacı için KM tüketim tahminleri

c: %60 kuru ot ve mısır silajı, %40 kesif yemin ad libitum, suyun serbest olarak tüketilmesi halinde; süt verimi, KM ve su tüketimi tahminleri